

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 5 af 10

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Alþingi – Þingvallafundur 1888

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-3, Örk 5

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1) Ginn A. Sjálfstjórn Alft. 1889 A. d. 615-616
sl. mál. Alft. 1889 b. s. 446-447.

2) Amaljóttur dl. Alft. 1889 A. d. 613 og 753-
758.

3) G. A. Sj. l. c. d. 616.

4) Mál. Alft. 1889 b. s. 447, G. A. Sj. Alft.
1889 A. d. 616, Ginn dl. l. c. d. 637. Amaljóttur
dl. l. c. d. 621, sem vitnar: vit eftir
Alex. Prince.

manns. Þessu verti: skali mit menn mit
því at kafa Ed. konungkjörna. Því
þessu sé og mörk dæmi annarskasta frá
sua sem in löndum Englandsinga, sem
menn þó verti: at viturkenna at sé
fullkomlega frjálts. Ed. sé þannig öll stjórn
borin: Dueswland, New South Wales, Ban-
ada og New Zealand, en: Tasmaniu og Viki-
orin sé menn valdin til Ed. og bat:
konungarættur og björgunni bundit vit
miblar eigin. Þ Englandsi sjálfa sé og
mannverulega öll Ed. konungkjörin,
en Englandsinga sé kerdin: stjórnmálin
og stjórnaatferturn og þundur þeir
því skali kafa tekið upp þetta fyrir-
komulag og heldit því þannu heima
og i nýlendum sínum, af þeir helstu
eigi samfarst um þat af manna öð
megetur, at þat veri rítt, þótt hitt kuni
mannar at vera varhuga vert at taka
eitt einasta atvit: in stjórnlögum annara
þjóða, hér Englandsinga, og veri því rítt-
ast at taka þat mit, at Alþingi helst:
alls-skali þv. rítt: þjármálin. Þessa
1h Ed. menn at: at velja in tillits til
hinna politisku stranna. þat at þv at
vera menn, sem getur og vildu fylgja
frann þörfum landsins, og þá menn veri
stjórnin eins þv um at velja og
björgunum. Aðrir at munda stjórni-
in mest vit þat val þvara eftir rítt-
um hinna innledda stjórna, en
val stjórnaumanna sé eigi óbundit. Þat
því, at þ þann. eigi at velja in þjórt-
unni þvörum, megi þvannu segja, at
: Ed. sáti þv fulltrúan þvinnu allt landit,
því at þá sé miblar þvannu verra þvinnu,
at þvinnu sé þvannu landsþvöllum öllum,
heldur en af þvinnu þjórtungar at þv
e. t. v. annar þvinnu: Ed. þá sé og sé þv
þvinnu þvinnu, at menn af þvinnu státtum
verti: björgun af stjórni, og geti-
kun þvinnu þvinnu t. l. þvinnu t. l. þvinnu
menn, þvinnu megi þvinnu státt þvinnu,
sem ni sé: miblar álit: verra. Þvinnu
besta þvinnu þvinnu þvinnu sjálfst at i
þvinnu þvinnu sé at þvinnu þvinnu

1) Nál. Alpt. 1889 G s. 447.

ata: deildinni afilengt. Með þessu verti þeir
í háttu á sama hátt og dómurinn, er verti
dóki settur frá embætti: nema með dómi.
þátt hafi þannig mikla fjöðringu, at
þeir sé óafretjanlegir. Ef þeir hafi sam-
þannig, eins og atla verti, at þeir
hafi, þá verti þeir at fara eftir sinni
eigin samþannig og þekking fremst
af öllu, og þátt ein tilhlits til sérstakra
skotana fjöðringu fyrir netan og
stjórnunum at ofan. Þeir sé þeir
móðurskonar blutamiðlungar milli hlyt-
ingastraumannu at netan og hvesting
þessu at ofan? þar at meki sé
líklegt, at þann geti: andit at mestu og
bestu líti: eftir sjökugt, þá sé hann at
þeir hlyt: á besta skoti, at hann hafi þessu
it mikla lífsþessu og þá megi brást við
þeir honum byggilegri ráðum en frá
þeim, sem þessi sé. Ef þann, sé dóki
þessu þar um at gefa þingstjórnun
nemi hann líklega sjálfur þinna til þess
og af dóki nemi vinir hans gefa höft við
þessu honum. Ekki fremur áttata til
at setja aldurstalarnu fyrir þann en
þessu embættisnema, en þátt sé aldrei
mikilvörðleikan á þessu at þá þá
ellibrunu til at reyna af sér? þessu
an af þessu þessu, hafi og ségt, at
flertöllum máttum blástu skotunir
þessu þessu og fjöðringu þann.
þessu: um um annat, svo at á milli
þessu eigi sé megin fört flökka-
skifting stat. Gefur Annbjörtur Dlafsson
niðurs og áttu líklega gjafþessu
um, at honum hafi aldrei komit
til hugar at gefa stjórnunni atvæði:
sitt ofan: samþannig sine og sam-
vissu, enda sé hann samþannig um,
at stjórnin vilji eiga síður en sjálfur
og áttu hæg og heill fjöðringu,
þátt sé atvæði þessu þessu en
eigi tilgangsmenn, sem vati: úrskot-
um: Ed. Þessu þessu verti dóki
sitt meitt saglegt við þátt, þátt allir
þann: Ed. sé stjórnþessu met

2) Amalj. D l. Alpt. 1889 A. d. 612.

3) G. A. Sj. l. c. d. 616-617.

þeim tekniorkunum, sem at framman
segin.

Mótunslin agan þessum röðum eru
mísjálflega ákveðin, þannig er þvi held
:t fram, at það muni einndæmi: hein-
vinnu, at Ed. sé svo slápunkt. Fagnibornu
legið: Canada sé at gtra álit: þessu svipat
En sé mikli munur sé þar á, at stjörnu-
in gjölf sé: ranninnu kosin af Hd.,
svo at álitka megi Ed. kosna þar einn
og tvöföldum kosningum af Hd., ofl.,
sem agri mun á. Það sé at vinnu rétt, at
Ed. megi ekki vera hátt Hd., en ekki
sé betra, at hún verði: stjörnuinni líst,
eins og verða meani, of stjörnuin ljósi
hvara. Sagt sé, at Ed. muni ekki verða
stjörnuinni hátt af þvi, at stjörnuin sé
af-langt. Hátt sé, at þetta sé talvent
bót: máli, en þvi held: alveg einn
mátt kosna þvinnu um Ed. kosna af
Hd. Samkeikunum sé, at þegar menn
hafi einn sínni verit kosnin með ein-
hvern ákveðinni skotum, þá muni þvi
ekki breyta þvinnu skotum, þótt þvi
sé kosnin af-langt. Stjörnukosning
sé og alls-ekki þess aðlis, at hún trygg-
: i haldsrana Ed., þvi at af einhvern tíma
set: framgjörnu stjörnu, þá gætu menn
húst at vit at þá radikala Ed. Besta
trygging þvinnu góðri skiptu Ed. sé at
bretja menn til af-langveru setu þar, og
þar sit: menn af gúsum stíttum, amat-
hvort þannig, at þvi sé sjálfþjómmir til
Ed. at það sé sett sem skilyrt: þvinnu
þvinnu megi þvinnu, of heimt: menn vinn-
: og háan aldur og mikil ríkiðæmi og
þvinnu þvinnu skilyrt: V: knat: Stuart Hill
: bókinu þvinnu þvinnu um, at þvinnu-
hvar Ed. á þvinnu muni verða megn-
lit: til til mótþvinnu, menna hún hafi
státt: sjálfni þvinnu, a.m.k. tal-
verðan minni hluta á bak vit sig.
Minn sé undir þvi kosnit, þvinnu
deildin sé samsett, mest undir þvinnu
hvort þvinnu hún hafi: i þvinnu á
bala vit sig. þetta megi t.d. sjá af

lávarðadeildinni er þær og árs muni fara
 hér; ef Ed. hefði ekki talsverta stöð hjá
 neinum hluta fjöðarinnar þá muni hún
 ekki til langframa geta veitt mótstöðu
 ályktunum Nð., en eigi hún stöð: fjöt-
 iuni eða talsvertum hluta hennar, þá
 muni hún halfa ábrif og þá eigi hún
 það líka skilið. Eftirtektarvert sé, at:
 V. íkoria, þar sem fjöt-hjörin Ed. sé, hafi
 komið upp mikill ágreiningur á milli
 deildanna, sem aðrei hafi boðið á: öðrum
 niðendum Þveta. En þrátt fyrir gallana,
 sem á Ed. verð: þessu skipulegi sam-
 komu, þá sé of mikill ábyrgðar hluti:
 at fella þv. sem hafi mikilvega kost-
 a. ö. l., og afþvera þannig fjötina frá
 at segja álit sitt um það. Skipuleg
 þetta get: heldur aðrei lítt til meins
 verða en, at deildin af stjórnsfyrri ekki
 hefði þeim máli at komast: ágreinum
 þingit, sem komugetur hervort sem Ed.
 get: segja at stöðfestingur. Afleiðingin verð:
 þannig engin önnur en sá, at meitar-
 vald komugetur verð: tvöfalt. Með þessu
 get: stjórnsfyrri ^{þess vegna} hafi eigi komið öðru til
 leitara en þv., en sem hún þegar hafi
 í valdi sínu hervort sé en, og þv.
 þessu til. sé þannig best: labari en
 þv. þv. Nð. og niðgildandi skipuleg
 þv. sé ekki rétt at standa á mót: þv.
 Aðrir líka þv. á mót: svo á, at
 þv. sem vitat sé um fullkomna óá-
 neigju landsmanna með verandi þv.
 komuleg Ed. sé þv. frá leitara at
 atla þv. at fella sig við það, at öll
 Ed. verð: stjórnsfyrri. Þetta á þv. sé þv.
 óágreingilegt. Þv.: fjötin og stjórns-
 in muni velja þá muni, sem sé
 hvorum um sig helst fylgjandi at
 máli. Afleiðingin af þessari skipuleg
 Ed. muni þv. ekki verða sá, at fjöt-
 legt þv. verð: ykist: í landinu. heldur
 þv. á mót: a. m. l. muni þv. þv.
 þv. landsmanna at hafa þv. feldari
 stjórns en þv., sem sá sé, og at
 hún hefði: meira þv. á landshöttum

1) Þv. í l.: mál. Aft. 1889 C. 449, Aft. 1889 A. d. 532-533, 636-637. 639. 653-654.

2) Sigvatnur Arnason Aft. 1889 A. d. 537-538, Skili þv. 1. 627-628. fald. S. 619.

1) Jón D. l.c.d. 751.

2) l.c.d. 752-753.

Þáttur er at iðkast megi, at Ed. verði skil-
þessu skipulagi mjög: heldurinn, en þótt
þjóðendum til Alþingis geti eigi held
þeir áhrif á kosningu þar. til Ed.
þá verði þó helmingur: þeirri deild
og áður en langt um líti: tveir
þjóðungar þeirra kosnir af mön-
num, sem hljóti: at hefa kraust þjóðar-
innar. En þá verði: samt dæmi
meitast, at: þar. Ed. sé þarit skanna
en i þar. Ad. x

x) Mál. meiri hl. Ad. Alft. 1889 C. s. 574
og 574.

Alft. 1889 A.

3) Hanni Thorsteinsson l.c.d. 762-764.

a. u. l. stjórnskjórnir og a. u. l. þjóðkjórnir,
og munu þá dæmi geta orðið ástættu-
stær. Þá er og spurt, hvort landshöft-
ingi telji, at þetta skipulag Ed. geti orðið
þar. til trolala hjá Stjórninni, og heggur
landsh. at svo munu dæmi verða, þar
at stjórnskjórnir munu dæmi leggja áherslu á
hvernig Ed. verði: samsett, of hin atvinnu
þá dæmi samsett á sama hátt sem Ad.
Mötuneli komu fram gegn till. vegna þess,
at ein sé eigi víst, at þar. Alþingis um
nija skipulag antsvótanna fari leggildir,
en þá sé nauðsynlegt til þess þátt
verði: dæmi alt of þar munu, sem þjórnir
Ed. Þá jafnvel skv. hinu nija þar.
verði: kosningu: höndum svo þarva
mannu, þ. e. 3 til 7 manna: hvernig
antsvót: at dæmi sé nafill of trygg-
inga þess, at: kosningunni komi fram
samur vilji landsmanna allra. Þetta er
þá sé: till. hvorki telji tillit til vest-
mannaleysja, kaupstatanna né heylja-
viku, og þarfi munu at hita: kosningu
riá áður en þessir stödir sé ríftir
polit: skun þeirri. Þá er og þátt
vök at, þó þess fjöldi sé svo miðgöf
i öntunum, at hit mesta misvætti:
verði: af, of till. verði: samk. öbreytt
þetta þessu skipulagi sé dæmi tryggilegt
og geti: nauðsynlegt stöð: öbreytt. Eigi
antsvótin at vera grundvöllur kosn-
inganna verði: at bota vit og taka ein-
hvernig átra kosningast. þátt meit, en
i till. liggja þó vísir til at ræta fram
þar hinu vanda sömu spurningu um
skipulag Ed.?

Um landsdómnum er þar heldit
fram, at of Ed. verði: kosningkjórnir, þá
missi hann at miðla heit: þjóðungu
sinn; enda sé mjög hepit, at slíkir
dómar sé meit öllu öhlutdregin. Skinsveg-
er vint: st. dæmi á meit: þar, at hinu
atvott: dómstóll: innan lands dæmi:
slíkum málum, en þá heylja af sjálfu
sér, at dómurinn: þarinn dæmi megi:
hvernig dæmi þessu rétt. enda vint.

1) Nál. : Ed. Alft. 1889 C. s. 447.
Skr. S. A. Sj. Alft. 1889 A. d. 614. og Nál.
meiri hl. : Nd. Alft. 1889 C. s. 572.

2) Skjal. fann. Alft. 1889 A. d. 617.

3) Alft. 1889 C. s. 451.

4) Alft. 1889 B. d. 1125

5) Alft. 1889 A. d. 724.

6) Sjá að framan s.

ist ríkar ástæður fyrir því, að þeir
sé sem óbundnastir við önnur störf
en lömannastörf sín. Af öðrum er
þátt þar á mót: talið, að landsdóm-
urinn verði tryggari en landsýfir dóm-
urinn. Í landsdómurinn sági landsýfir-
lömannastörf seti og sum þessum
sé heimilt að neytja 5 úr landsdómi og
þess: því næmest að atla, að hlutdrægni
verði viðhöft af lömannum.

Í Nd. var sígurt Stefánsson fram
1889 frv. til l. um breyt. á 14. og 15. gr.
stjór. og 18. gr. l. 14. sept. 1877 um kom-
ingun til Alþingis. 3 skr. 31 skulu á
Alþingi eiga seti: 36 fjöðkjörnin frv. og
8 af þeim sitja: Ed. er 18: Nd. skr.
3 h skal stofna h. úr kjördæmi: Akureyri
og Þrafjörð. Þá skal og skipta frv. öðrum
vísu niður á kjördæmin en áður hefti:
veit gert, þannig að sum eiga að kjör-
3 frv., önnur 1 og sum önnur 1, svo
sem mánað sagir: gr. 15: 3. umv.:
Nd. var frv. samf. með 17 samhljóða
atkvæstum og sent til Ed. Í Ed. var
frv. felt við 1. umv. ein umvættur en efri
málavættur með 6 atkv. gegn 4.

Til stundunar frv. er vitnað:
frv. þátt, sem síðasta þing samþykkt:
og yfirlýsingar landshöfðingja þá.
Síðan hefi fjöður látið vilja sinn:
kjör á þingvallafundinum og þing-
málafundum. Þátt lit: út fyrir, að fjöður
hefi diki á mót: því að þessu þann
kostnað, sem leit: af fjöður frv., og
úr því að hún vilji þessa kostnaðinn sé
diki ástæða til að segja heppi um
þessa þann. Ádalastatan fyrir frv. sé veit.
sér á fjöður frv.: Ed. Eðlelegast, að
öðrum fjöðurinnar sé: að komu fram
í lagafnr. þannig, en stjórmin heldi eftir
sem áður segjandi valdi sínu, svo að
diki sé á heppu rétt gegnið. Algeuast um
land allt að tala um komu fjöðurinnar flokk
en því því þá þessu, að komu fjöður-
inn komi ávalt fram sem andstátur flokk

þann. Þjólda hefi megi ekki vera samsam
 við þjóldann: öðrum löndum, vegna
 aðstötunnar. En almenninger hefi
 sé ekki ver mentatur en annarsstat,
 og a.m.k. þunni hann ekki fremur að
 velja þá þann. en margi, og hitil
 hitandi til að stjörnin velji: betri

1) Sig. Stef. l.c. d. 1050-1051, 1118, 1123, 1124.

menur til þingareta en þjóðin gjöf.
 Aldrei hef: verið kvæntat undan, að þs-
 leudinga vantat: hef-leika til þing-
 menstar, og ef þinn megi þó hefja
 þjóðkjörna þann. megi þinn b: viðbót.
 Þess að best: heflest og þjálflest.

2) Sveinn Thorsen l.c. d. 1055.

Audstaturinn þann. eru sammála
 um, að aðaltilgangur þann. sé að
 þjóla þjóðkjörnum þann. í Ed. En þess
 heldit fram, ^{af öllum} að þótt ^{þá tilgangur} sé gótt,
 þá vanti: að komu þannum fram: öðru
 þann. Þinni stöðunni er þó ríkar

3) Þor Þórarinnson l.c. d. 1049-1050.

heldit fram, að vanti: sé að draga úr
 áhrifum þannkjörnum þann. Að best:
 þannkjörnum þann. sé einn gótt og heft
 þjóðinni einn og að best: þjóðkjörnum,
 enda sé þótt öv:aldan, að að best:
 greinist eftir þessu, ^{áhrifum} stjórnskrávar þann.
 sé einn málit, sem þeir hef: gífurleitt
 verið eindregin á mót: Þannkjörnum
 hef: fylgt fram með einn miklum áhuga
 og þjóðkjörnum þann málium, sem í vaxi
 og verur hef: verið gætt þann löndit.
 þann sé að gera nót þann og byggja á,
 að stjörn og þjóð sé tveir málsparter,
 sem einn: sífeltri þann. Stjörnin
 vilji fylgja fram öllum áhugamálium þjóð
 annar, sem get: mótat til að efla þann
 þann og heyrld löndinn og þótt sé nýgg
 þann þann, að stjörnin sé löndinn
 övinnu. þann vilji þann vit, að málium
 sé þannvat af: Nd. og þann þann þann
 vel þann, að málium sé löndinn þann in Nd.
 til þann, þann sé dregin: Ed. Aðaltilgangur
 er þann þann þann sé að gífta
 þann, að illa undirþann málium og vaxandi
 sé afgreidd frá þann þann, og sé Ed. einn
 um atlat að fylgja í heft þann. Til
 þann at þann get: ortit sé einn þann þann

1) Alþt. 1891 G. s. 128-135.

málefni 'Islands.' Frv. þetta var í öllum
greinum, sem hafi skipta nokkurn máli,
sambli. frv. Nd. 1887, og þar: 3 11
ákvæði: 3, at: Ed. atgj: 12 menn kosnir
um land allt eftir áker. þeim, er sett vert:
: kosningal, og: Nd. 24 þm. kosnir:
kjördanum.

Við 1. umv. í Nd. bar Páll Briem
fram btt. um átra skipta þingins
ána ríttara sagt Ed. Slau vill halda
tölu þm. öluvæðri þ. e. 36, svo og
tölu þm. : deildum, 12 : Ed. og
14 : Nd. : þá og at þessum tölu
öllum megi breyta með l. 11 þm.
: Ed. skulu kosnir af rjökumefnum,
3 : kvenju ant: , Alþm. : Nd. hús-
vegur : kjördanum. 3 10. Gjörtima-
bið allra þm. á at vera 6 ár, er
þat má stytta með löggum, 3 11. Við
áker. um þingrof: 3 13 batist, at
hefuraga þd. megi rjifa á samþyk-
is heurur, eftir at landstjóri hefur
stafat vegfulega þingi samur á þat
er samur komit, skv. 3 14 þm. er
þingit hefur verið samur 10 vikur.
Till. Páll Briem við 3 10 - 11 um átra
skipta þingins var feld með 13 atker-
gum 17, er btt. hans við 3 13 hús-
vegur samþykkt.³

2) l. c. s. 156-157.

3) Alþt. 1891 B. 606-607.

Stjórn: Einarsson og hávar
skaldinnar báðu einnig við 1. umv.
Nd. fram btt. um ríttara breytingu
á skipan þingins. Skv. Till. þeirra
á þessum btt. skal þingit verða
í skift. þm. skulu rannar eftir sem
áður vera 36, þar af 12 kosnir
um land allt eftir áker. þeim, er sett
verta : kosningal. og 14 : kjördan-
um landins. Tölu þm. má breyta
með l. 3 11. Gjörgæmsbikvæði: kútt
sem áður áttu við Ed., skulu nú eiga
við kosningar um land allt, 3 13. Þ
samurum við þessa breytingu breytt
öll þm. áker, sem við deildum áttu
þannig at nú eru þm. mistut við
í skift þing og störf og atildir

deildanna farest yfir á þat. Sérstaklega
 er þess að geta, að skv. § 36 skal
 veita lagafrv. fírnæm simeum á Al-
 þingi, og við finstu umv. ventur at
 samþykkinga frv. eins og það liggur fyrir
 frá fjórða umv. áta fella þat. Þá fellur
 vitanlega § 37 um umrættgjaldann
 var ágreining deildanna niður. Á þessum
 valdit á rötgjafa er skv. § 9 fangit
 Alþingi: kemur. En landsdómurinn
 er breytt svo skv. § 48, at: stat alþra
 þm. Ed. skulu eiga þar set: 17 menn
 av Alþingi þijs til þess afilaragt, og
 i samræmi við þat felt niður áker. um
 hvernig þari af björtimabil þingis
 slitar metan dómurinn starfar. Þá
 er og § 49 breytt svo at ákera Al-
 þingis kemur i stat ákera Nd. Ath.
 þis umfræmum breytt. á § 13, 14, 30, 31,
 34, 35, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48.
 Fyrsta till. af þessum brtt. var feldt met
 19 atkr. gegn 2 og hinar þar met talda
 fallnar. - Frv. var samþ. við 3. umv.
 Nd. met 18 atkr. gegn 3, er felt i Ed.
 frá 2. umv. met 7 atkr. gegn 4.

Um till. þ. þv. um skiptas Alþingis
 umta hitlar umv. Sluni til skreininga
 er sagt, at eigi sé heppilegt, at i atkr.
 frv. sé ekki sett nein ákveðin um
 hvernig bjósa skuli til Ed., er met
 þessari till. sé réttur mauna tryggðar
 svo vel sem verða megi. Gegn till.
 av þat þert fram, at vannah sé glet-
 lest, at mi sé ekki heldit fram sömum
 skipan á Ed. og á síðasta þingi hef-
 þomit fram. Þá hef: rjötuegir þarlar
 átt at eiga set: i Ed. og þat til deut-
 ans, þvat daufr: anda sem þein vana
 orðm. En spurning sé, hvort vesalngt
 Ed. eigi ekki at ganga frá einni plágu
 til annar eftir þessari till. A. m. h. á
 eigin, þjóðleg tunguging: , at rjötuegir
 þm. i Ed. þar sé lægsta st: g umbots-
 valdsins og i þar einbein kosmi meum
 sem duglegri sé i veltarvæðum og miki
 it hit: til sin taka heim i þvati. Ekki

- 1) Alþt. 1891 C. d. 257-258.
- 2) Alþt. 1891 B. d. 604-610.
- 3) R. c. d. 748-749.
- 4) Alþt. 1891 A. d. 324.
- 5) Þáll Þarinn Alþt. 1891 B. d. 499.

1) Audvari XVI áv. s. 1-45.

Alf. c. s. 31.

Ári 1890 ritati Þáll Briem quinn
 í Audvari, sem hefur nefndi þun stjórns-
 emmal 'Islands,' þar veður hann eigin
 málsins, m.a. tillegna Alþingis
 um skipan Ed. og landsdóm, svo og
 gefur hann skýrslu um, hvaru þessum
 stofnunum sé fyrir komit við vegar
 um heim, allt áskiljandi; stórum drótt-
 um, Telen hann, at Ed. komi af stjórns-
 og antsvæðum, ein og vera skyldi skv.
 frá Ed. 1889, muni verða mjög i halds-
 sátt. Þinn antsvæðskjörnu þun. muni
 eftir þvi, sem tímaer líti: fram, geta orðit
 Ad. árið árlitir, en samt sé engin frá-
 gættarök at samþykka þetta og; mörk-
 um löndum sé skipta Ed. talvent í at-
 gættarök. Þá heggur, at þótt land-
 menn hafi eigi viljat halda stjórns-
 kosningum til þessa; þótt þunni,
 sem þar hafi verið, þá sé þótt átti
 at vera megi eðki þar af draga þá á-
 lyktan, at þeir sé mótfallnir til.
 Ed. 1889, þvi at skv. þunni hafi stjórns-
 kjörin átt at vera afloyst, en slíkt sé
 einmitt vel þokkát: öðrum löndum.
 Þess veri líka at geta, at þegar innlét
 stjórns sé á komin, sé líklegt at menn
 hafi stjórns, sem sé: samræmi við full-
 trúa þjóðarinnar. Eftir þvi, sem Ed.
 verti: skipt, sé eðki hegt at segja, at
 deildumum sé fulltrúa einstakara heit-
 ata, hvarki þunni stjórnskjörnu né þunni
 þunni antsvæðskjörnu, Ed. menn verti
 varla skotatir fulltrúa kjörenda
 yfirhöfund. Ed. sé skipt til at halda
 í við Ad., þar sem þunni sammi vilji
 landsmanna eigi at komu fram, og geti
 þess vegna kosning Ed. skv. frá full-
 nægt tillegna um þótt ^{einstök} þunni felur
 þunni at vera á, svo sem þunni þunni
 Þorsteinsson hafi bent á á þingi.
 Þunni annmarkar hverfi: þá nokkurt við þat,
 at þunni landsmanna kjörnum og kaupstat-
 inni stundi bent at viga söð. gætt-
 vert þunni Borgstjórn og Reykjavík þunni.

U. l. c. s. 35-38.

M. l. c. s. 41-42;

3) l. c. s. 44.

hveittir: Reykjavík. Um landsdómum sé
þat vinnit æðilegra fyrir Hd. sjálfa, at
landsdómum demt með á hendur vát-
gjafa. Sei mjög vafasamt eue mikitt sé
i þat vort at hafa landsdómum fjöt-
þjórum, enda hepit, at hann góti þá
öhlutdrögn?

A sama ári ritati og bændilát
Sveinsson grein: Stjórnarskrámmálit,
sem hirtist sem vitaukarit Andvara
þat ár, þer viker hann m. a. at skipta
Ed. og telur hann breytingar þingins
á hinn upphallega þv. vera til spillis.
Fyrirkomulagitt skv. þv. Hd. komi:
haga vit framtíðang tvískiftingar
þingins, sem sé at samvinna tveggja
þd. gelfi meiri tryggingar fyrir gæmgef-
legri varveisken og varbærni, og at trygg-
tíðlegt: leat í hald: Ed. - Met þvi at Hd.
þjósi Ed. sé sjálfstætt: Ed. hepit, enda
muni Hd. ekki leggja sérlega áherslu á
at þjósa haldsmenn til Ed. eta þá, sem
líðlegastir sé til at vege upp á móti:
þv. þá vintist almennum réttkætt: skrótt
sjálfstætt: og öhlutdrögn landsdómum
vitar boragitt en góðu hófi gegni met þvi,
at Hd., sem ákærvaldit hófi, þjósi Ed.,
sem skipti landsdómum. Met t: l. högn
þv. þv., sem Ed. hófi samþykt, þv. þv.
at vinn vitan ósjálfstætt: Ed. gegnvalt
Hd., en ávinn ókostir haldist, og þat sé
gegnstætt hagsmunarhatti fjötvarnum, at
hinn tvegt: stjórnumi betur en sjálfri
sér til at velja fulltrúa á löggjafar-
þing sitt?

4) Stjórnarskrámmálit s. 58-59.

5) l. c. s. 78.

sé sjáanleg ^{mei} frýgging fagnir, at þessir menn
 sé full-vel fallnir til þessa fjötlingar-
 mikla starfa. Einkunn sé okki líkt því
 einu mikil frýgging: at siglum ein
 bjósi menn: Ed. einu og, at allir
 þorringarþóttmenn menn i siglumfélaginu
 ævi þæt, því at þá greið: atkvæði fyrst
 og fremst allir þeirir sömu menn og
 i siglum. sitji og auk þeirra svo marg-
 ir fleiri. Þorringarþóttmenn k: þessir
 þeirir menn allir fjötlingar og þar eigi
 saga millilit: at kafa. Þeirir þjót-
 þorringar sé bestar, enda sé þæt sögu
 leger samleiki, at fjötling vilji helet

1) Benedikt Sveinsson, Alft. 1891 B. d. 485-486

Bjósa fulltrúa rina sjálf.
 Sjón meiri umvætur um
 um till. Gudríta Einarssonar og þeir-
 usar Gladdarssonar. Sjátt er yfir því, at
 ataláttatan fagnir till. sé veguslan:
 Danmörku, sem sé svo söngleg, at
 flesti þar munu bjósa einu máttolu
 fagnir þessu menn. Enginn þorringar
 menni okka eftir, at politik:kt ástand
 landþing komist i sama hof og i Dan-
 mörk sé, en mjög heit vit, at svo geti
 orðit, ef i Ed. sé þessit eftir allt ötrum
 meglum an: Ed. En ávörðat menni
 þorringar fella ötrum vísi, þegar bud-
 it bjósi: heild en þegar einstök
 bjórdomi bjósi? Þá sé, eftir því sem
 til kafi þeir i landi, mjög erfitt at sanna
 áber. um þorringar til Ed. Gleir sé
 eiginlega okki nema ein stétt, þanda-
 stéttin. Laupstatarþorngar og embætti-
 menn sé svo fámennir, at varla sé
 heit at kalla þá stétt. Þessvegna sé
 ógæmningar at byggja þorringar til
 Ed. i stéttaskiftingar, einkunn þar sem
 til standi at fella þeirir þorringar
 þar. þvott. Þvígilt sé sennfremur svo
 fámenn, at erfitt leikun sé bændit at
 skifta því i h deildir. 3. Þá þæt: rann
 og veru þáttlest, næstum hlægilegt, at
 svo fámenn þing sem vort skali
 sitja: tveimur máttolunum og sé þæt
 hálfgeit áhersil eftir vit þessum fjötlingum

2) Gudríta Einarsson, k.c.d. 520-521.

3) Þ. E. k.c. d. 505.

1) Þá er Skaldursson l.c. d. 575.

um þingum: Varla sé að birtast eit, að
 jafnan sé langt að fá hefan þessara í
 Ed. skv. þv. og jafn-þámenningu. Með svi-
 skiftingunni skiftist kraftur þingins,
 af því leiði: málavafninga og, að fleiri
 menn séti: í nefndum en alla. Auk vortat
 sé það að vinnu leiti: þessu, að málin verði
 þessu leigun: þingins. En með óskiftu
 þingi muni gjarnast þess vinnungur þást.
 Mógulegt verði: að afgreiða áritandi mál
 skjótt en mi gævist, t.d. þjálfingun-
 Með því verði: þess leiga fyrir fulltrúa
 stj. að taka þátt: og þessu meit
 skírþing þingins. Menn muni segja,
 að: óskiftu þingi muni málin verða
 ver ein gæti: ger. Til að sé vannaþega við
 þess hefi: 5 unv. verit þessu upp. 1. unv
 get: endat, þessu m. sé skipt, 2. og 3. unv
 munda svara til 2. unv. mi, 4. unv.
 munda svara til 3., og við 5. unv. munda
 þv. annaðhvort felt eða samþykkt á
 þess nokkru þessu. Þessu að. Eins og
 mi sé þá gildi þess undanlega fyrirkomlega,
 að einu þv. í Ed., e. t. v. sé, sem sést sé
 til þess þv. get: sést: e. v. í skilum: Ed. á
 móts við þessu 2 þá bestu: Hd. eða
 jafnvel Hd. alla saman. Málin munda
 þessu veld: einu málstofu, þessu
 fyrir þessu. hefi stj. sýngunavald sitt
 óskert og get: þessu þv. til að þessa
 í veg fyrir, að óskift þing get: þessu
 en mi heft þessu- og þessu: ólega
 leiguningu. Auk þess megi samþykkt
 önnur mál til að þessa: veg fyrir
 þessa, t.d. að nokkru þv. verði þessu
 þjörnu einu og áður, og að fleiri þv.
 getu þessu tvöföldum þessu. Þá
 mál: og þessa öll mikilvæntandi mál,
 þá ekki skattamál og þessu mál,
 undir þjörnu og get: þessu þv. áður
 l. að meiri hluti þessu samþykkt: þessu.
 Mógulegt sé að séti ákveit: og þessu
 málþessu, sem þessi: veg fyrir
 skilþessu". Þessu sé þessu og almest
 að nokkru skvill sé til þessu á landi, sést
 mál þessu, sem þessu mál hefi til
 Alþingis, og sést: þessu sé sést: við

1) Þá er að geta þessu þv. að 1887 birt:
 þessu þessu: Andvara XIII. s. 204 af
 grein "Varfærni gjallþessu: þessu", þv. sem
 þessu m. a. skiptu frá þessu:
 þessu og: heftu þessu þessu.

2) Þ. E. Alþ. 1891 B. d. 505-507. 521-522,

1) Sami 4. d. l. c. d. 526.

2) S. E. l. c. d. 508, 511.

3) Sami l. d. 507, 511.

4) S. H. l. c. 526.

5) Sess Ráðsinn l. c. d. 551-552.

hafa þat out um þá, sem fjötin velja
 fyrir fulltrúa sína, og sé þessvegna
 þjámi lagi, at ein máltöflu mundi gæta
 götu fyrir sláttstjórn. Þó er þeir
 heldit fram, at skv. ummælu þáns sig-
 urðssonar hef: þat mest verit fyrir
 eindregan óskir síns einasta þm., þm.
 "Skinnveitinga, at tvær máltöflu hef:
 verit myndatar, en þá þm. hef: verit mynd
 undir áhrifum ágætis evlra stjórna-
 láttu; þessi þm. hef: svo þvægt meiri
 hl. á sitt mál? - Þvæ megi, at þat
 fyrirbomuleg, sem sé stungit upp á
 vna landsdómum sé óheppilegt, en þá
 muni þat síns heppilegt síns og fyrir-
 bomulegt skv. þvæ. Mikit leggandi
 upp úr, at þessi menn verit: þessir
 í dómum af: læst, T: l. Ed. ^{þá} menn
 þessir auðvitat einþvæ vegna poli-
 tísra skotana, en skv. vegna þess,
 þvæmíg þvæ muni falla selt: sitt:
 landsdóm, þvæ, at menn: landsdóm
 sé þvæm útán þvæ, þvæ at þá sé þvæ
 skv. síns og þvæm af dögdomum um rít-
 gjafana og þvæ, en sítji á þvæ. Skitt
 sé skv. myndarlegt, at þvæm fylgt met
 : þvæ, þvæ at þvæm dóm skv. verit:
 þvæ dómum síns og allir aðrir at þvæ
 eftir þvæ síns, sem þvæm fram: selt
 og vörn. Alþingi muni vanda val rít
 og þvæ helst útán þvæm, fram-
 úr þvæm lögþvæm áta þá, sem
 áður hef: verit þm. áta rítgjafar.³
 Dómendur þvæ áta dómstöla síns og at
 rítja þvæ, eftir sem áður.⁴

Audstætingar t. l. S. E. og S. H.
 taka þvæm í vörn og vörn vel. þvæ
 jata, at óskilt þvæ hef: mikilvæga
 þvæ, en þat hef: og þvæ mikilvæga
 galla.⁵ Sé skv. óþvæm, at svo gæti
 þvæ met tímum, at óskilt þvæ
 þvæ: þvæm á 'Islandi. En sem
 stænder muni skv. rítlegt at taka
 þat upp. Tvískilt þvæ hef: verit all-
 þvæ og þvæm taka þat þvæm þvæ
 en galla, og evga rít hef: þvæm

þann er að breyta því. Tviskiptingun
er til þess að tryggja hóflega framsókn
og vundlega iðuegum löggjafarmála, og
gáta vert: at sé tilgangur hafi oft
nætt. Þátráir þeirra fyrir þessu er
reinstabla fræggja. Þegar þessu er
kuddur til þingsetu: þessu deildinni
er sig eftir misnumandi vegum.
Sko. þessu vert: þessu kalsvertur
numur á skiptum deildanna, þessu at
Ed.-mennirnir 1/2 vert: áttu: ^í
fylsta skilningi þessu. alþ. laudrus og
óháttur alþ. þessu þessu. Þessu þessu
þessu er: þessu þessu, vert: þessu og
þessu þessu. þessu þessu, þessu þessu
er jafnframt þessu. alþ. laudrus. At
vissu rétt, at þessu á laudi er engin
stíttarþessu: þessu. En þessu þessu: at
þessu at þessu þessu, þessu þessu.
þessu er þessu þessu. Af þessu at
er ógæt: þessu at þessu þessu
ingum á stjórnskipun laudrus.
þessu þessu, at óskilt þessu
þessu: er til þessu þessu, er
þessu þessu, þessu at þessu þessu
þessu þessu stjórnskipunina: þessu
er eftir þessu og þessu þessu þessu
þessu er þessu alþ. at þessu þessu
vert þessu. Þessu þessu, þessu þessu, þessu
er þessu vert valdur at tviskipting
þessu, þessu þessu þessu. þessu
er þessu er þessu, vegna þessu, at þessu
þessu: þessu þessu þessu, at Alþingi þessu
löggjafarvald þessu og viljat þessu, at
þessu þessu er þessu vald. Þessu þessu
þessu: alþ. þessu þessu alþ. þessu
laudrus þessu þessu Alþingi.
þessu at eftir. þessu. er at þessu til, at alþ.
er er þessu met þessu þessu dómstól.
En þessu er þessu at þessu til, at
þessu þessu þessu þessu: þessu
dómstól þessu: þessu þessu met þessu
þessu þessu: þessu þessu þessu og
at þessu er þessu þessu þessu er
þessu og þessu er at þessu þessu: þessu.

1) Benedikt Sveinsson l.c.d. 486-487, 516-517.
 ev. Geis Pálsson l.c. 551-552.

2) Steini Thoroddsen. l.c. d. 57h.

3) Geis Pálsson l.c. d. 55h.

4) l.c. d. 594.

5) Steini Thoroddsen l.c.d. 512-513, 567, 733-
 734 og Sigurður Stefánsson d. 574.

6) Geis Pálsson þm. N.-þ. l.c. d. 58h, Páll
 Þriar d. 719-720, forl. ák. S. úr myndum
 d. 720.

Dómavinnu vert: ^{íslat.} ~~þ~~ at fylgjast met einstöku
 um atkvæmtum: stjórnsáðunum sem reis hins
 politiska lífs gífurlegt, og sé það betur trúgt
 met þess. en umt. - Aðgerlega sé vonast at
 vera at sífeldum breytt. í þessu miki, enda
 þótt sumar þessar breytt. virðist heppi-
 legar og arkilegar í sjálfu sér. Í stj. skr.
 málinu er um at gera það sjna sem
 mesta fester, enda vert: andstæðingum máls-
 ins miðill matar úr þessum snábreyst-
 ingum. Um gins atvit: megi þessu er
 mest sé um vert at fá iunkuda stjórns, og
 hans eigi fyrst at vegna at fá, þessu hin
 sé þessu, vert: vonandi heggari heima-
 tökin.² Þóks er á það bent, at þess
 sem þessu breytt. haf: ekki verið breytt
 áður þess: meira tíma er mi sé ráð
 á til at hugsa hana.³

þess mi geta, at: um. kom þess
 sama skóðum Benedikts Sveinssonar og
 hann haf: áður leit: þ uppi, at vegna sam-
 einats þings veri nær óhugsaandi, at reglu-
 les þjárlög get: vanta.⁴

Í um. vinnu gerðar allkantar
 ávörðun á hina konungbjörn þm. þess
 teldin krúnatönnu stj. og valdir: sam-
 vinnu við skóðunir þessu og leit: þess
 flokksafli þess: Ed. til at hindra at
 gins áhugamað þjóðarinnu, sem sé stj.
 önduð, og þá einbun stj. skr. málið,
 þá at komast til kynna konungi, og mi
 haf: noblarir þjóðbjörnin gefi samband
 við þessa herra um kosningu til Ed-
 ses at þess get: verið mestum full-
 övuggi um at mestu áhugamað þjóð-
 arinnu komist ekki venna í gagna
 hinsvegar upp og segjað ekki hafa lit-
 it hina konungbjörn leita sig, hitt
 sé engin skömm at vera þess sammála
 er samþening þessu falli samann.⁶ Þá
 er þess og haldið fram, at þótt hinir
 konungbjörnin haf: e. t. v. at einhvergi
 leit: verið ósammála öðrum þess, um
 stj. skr. málið, þá haf: þess: verið vonast og

1) Svein Skellhamar l.c.d. 729.

3) Arnþjótiur Ólafsson A. lpt. 1891 A. d. 311-312.

4) Þorleifur Gunnarsson l.c.d. 317-318.

5) A. lpt. 1891 C. n. 341 og A. d. 385.

6) A. lpt. 1891 B. d. 138h.

7) A. lpt. l.c.d. 1376-1377.

öbyggilegt at ráðast at þeim met slíkum
bráðum sem gert hefi verið, því at vitum-
lega hefi vargin þessara menn verið rítt-
taldin met al landins bestu söva, en þeim
hefi verið taldin vargar: vinnu og heftin
met talheimtumörsum og berskyddum!

En málið kom til Ed. von sagt,
at Nd. hefti met framkomu sinni:
málinu og því at taka ekkert tillit
til skotana og vilja Ed., gert alla sam-
vinnu deildanna á milli um málið önnur
lega, og muni því gjörin deildarvinnu
hafa í byggju at fella málið þegar: stat.
Met þessu frv. sé samvinnu við hina
komunalegjöman um málið heftast en þat
sé mjög öbyggilegt, því at ef hin komist
á milli fjölkjönnu þess og komunalegjör-
inna muni þess eigi langt at hita, at
málinu gert: ant: t framgengt.⁴

Í Ed. von þótti fram og samþykkt
þá. þess efni, at alþingi skoraði í máti
gjafum at sjá um, at Bolando-ráttgjafi
sitji eigi: ríkisráti: Dana, at því hefti,
er sneri: hin sérstaklega málefni lands-
ins.⁵ Till. var einnig samþ. af Nd.⁶, en
við umr. hjóti Benedikt Sveinsson
Ed. eindregit þeim at fella stjórnsfrv.
Nd. þegar vit 1. umr. Tölvu, at met
þessu hefti Ed. sjútt parlamentariékt
gevrat: En antset, at hann telur
sig, sem hefti verið einn af atalfrum-
höfðum og fylgjendum þess at hafa
þingit frískift, í líklega blektum.
Því at hann hefti heitit vit, at í for-
skifting þingins væri fölgin hin
besta frýggja þing, at höfðum þjóti
annarar yrt: gæmum gefum, en þar
ekki valdar vitur: þatingsummi áir þess
at of málið flak þingi yrt: þó ofan á.
Slæm hefti gengit vit frá, at málin gert.
væð met meira fjövi og ákafa: Nd. en
meini at: þing og gætni komi fram: Ed.
Met þessu og góðri samvinnu milli deild-
anna hefti hann vorat, at málefnum þjóti-
arinnar yrt: best þingi?⁷

Þlefar Þlafsson var fram í Nd. fwr. til l. um brest. á 14. og 15. gr. stjórsl. og 18. gr. l. 14. sept. 1877 um kosningar til Alþingis! Fwr. var samhljóða fwr. Sigurðar Stefánssonar á mæta þingi áður. Fwr. var samþykkt: Nd. er felt frá annari umv. í Ed. með 6 atkv. gegn 4.

Rökin fwr. hún sönn og áður: Samþing fjötvarinnar um, at konungbjörnu myndi fastan flokk, sem aft: meina at á heugumáttum fjötvarinnar at komast fyrir gegn konungs. Reyndan sanni fetta, ekki sist veguð yfirstandandi þings. Stj. hafi og öðr hinnis jafat, at hún atlist til at konungbj. myndi flokk með því at halva þeir þeirra, sem hafi greitt atkv. með hinni fjötvarinnar fwr., enda þyngi hún sér vitanlega stöðvarinnar manna áður en hún valji þá. Konungbjörnu hafi oft yfirbúið: fram yfir hinni fjötvarinnar, en þeir lit: á málin frá annari hlut en hinni. Þegar eft se til nýjra kosninga se það til þess at vilji fjötvarinnar aft: komit fram, en mi se alt komit undir vát hinni konungbjörnu. Stettan vit at samþ. fwr. se augin, því at stjórmin haldi segjum ávættinnum. Hú valari hafi hjá fjötvarinni til hinni konungbjörnu, og etta þeir þessvega at vera þeir þyngir, at minverandi skilyrði se brestt, því at þá muni hef-leikan þeirra notast betur til at laga fwr. og bota þau í stat þess þeir fellu þau nima. Um jafn mikils vert máli degi ekki at korfa: kostnatinn. Fjölgum þau. h. báðum deildum se til þess, at hlutfeltit milli deildanna varðist ekki. Hinn fjöldinn hafi brestt síðan kosn. vome samþ. og þurfi því ný skilting á þingratum at fara fram. 4

Andmálin gegn fwr. um og hín gömlu. þannig er beinlínis vitnat: © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1) Alft. 1891 C. d. 117.

2) Alft. 1891 B. d. 1366

3) Alft. 1891 A. d. 514.

4) Þlafur Þlafsson Alft. 1891 B. d. 769-772 skili Throddan l. c. d. 1324-1326 og Sigurður Arnason Alft. 1891 A. d. 512-513.

ást. þær, sem stj. hafi fært fyrir staðfest-
 ingarskránum. Af stj. skrifm. þingris,
 ritart á þessu þingi, stj. ást, at mönnum
 sé eigin alvara með fjölgun þess. heldur
 hið at skapa vissu fyrir, at fjötkjörmur
 þess. vert: : meiri hluta : Ed. út frá
 þessu stj. meirum: sé þess. þó óþarft, þá
 at þess. þess. skil annað en at bjósa
 mög. megi menn til Ed. til þess, at
 aldurs þess: vert: at it vir höpi þessa
 konungkjörnum, þá get: fjötkjörmur rit-
 it þess, hver vert: þess: og þá sé þess
 at it : meiri hluta. Hið sé dregið raðað
 at vilja draga vir valdi þessa konung-
 kjörnum, þá at þess hafi einu gott vit og
 einu góðan vilja og þess fjötkjörmur, og
 auk þess hafi þess konungkjörnum fram-
 gífur þessa meiri staðfestu og einu og
 get: betur varist þess at láta mótur hafi-
 þingtan skotanni stj. sé til vinnu bjó-
 sér. Í þess sé ritur þess betra, at þingit
 sé : tveim deildum en einni, en þess þess.
 þess nauverulega fram á, at þessit sé
 : einni deild, þess at meirum: þess sé sé,
 at meiri hlut: stj. hafi öll rit : þessum
 deildum?

1) Meagn. stj. kyn. Alft. 1891 A. d. 511-512.

2) Þess A. stj. kyn. l. c. d. 513-514.

3) Alft. 1891 C. d. 330-331.

4) Alft. 1891 A. d. 412.

Hóles þess þess Thorsen : Ed.
 fram þess. til stj. kyn. um þess. á 3. 10.
 og 15. gr. stj. kyn.
 Þess. þess. skuldi stj. kyn. 10 gæra
 þá undantekningar frá þess, at lagaþer-
 Alþingis þess staðfesting^{ar} konungs
 til at ná lagaþerli, at ef konungur
 staðfestir eigi lagaþer., en svara lands-
 ins seivstöku atvinnuvegu, þá skal þess
 lagt óþess fyrir marta Alþingi, og
 samþykki hafiðan deildir þess þess þess
 þá óþess á mig með 2/3 atker., þá er þess
 lög
 Þess. þess. þess skil fram
 meiri skjning á áker.
 Áker. var felt með 6 atker. gegn
 5 og var þess. þá tekið aftur.⁴

1893-1894.

1) Alpt. 1893 C. d. 159-165.

2) Alpt. 1893 B. d. 347-348.

3) Alpt. 1893 A. d. 613.

3 Andvara 1893 III - ávi. birt: Benedikt Sveinsson grein: Um sjálfstjórnarmál Íslands fyrir Alþingi 1893. Þar telur hann afnám konungbjörs mjög áhættu af leiðingunni þess, at konungur sé svo þjálfari og málfari þessi svo sérstök fyrir Ísland, at engin líkandi sé til, at konungur hirti um at taka þátt: löggjöfinni á þessum hátt og hins vegar virðist reyndar dæmi sjúka, at fjöðfelegit misri nokkurs vit: at ekki hlafa ortit fundum byggilega á fjöðfelegum með öðru meiti: en þeir at skjóta konungvaldunum til hennar undir hinni einföldu löggjöf. Þá hlafi þá verið gefit til þynna, at þá sé virkum aldurinn, sem sé löst áhersla á (1893 "35 ára"): sambandi við fjöðfelegit þingmannafélagið 6311 "um land allt". Þá hlafar þessum huganum samrættar leiddur at: ávar af bjösendum landsins, komi fram hin alþætta hugmynd um "bestu og elstu menn". x h.c. s. 99-100.

A þingi 1893 var Sigurður Arnason fram í Nd. frv. til stjórnl. um hin sérstök málefni 'Íslands'. Frv. var samhljóða frv. Nd. 1891. 3 Ed. áttu þannig sst: 17 þm. kosin um land allt eftir ábr. sem kosningal. setja, og: Ed. 14 þm. kosin: björðmannum, 311. - Frv. var: Nd. samþykkt ^{við 3. umr.} með 11 samhljóða atkv. og við 3. umr.: Ed. ^{öðrum} með 6 atkv. gegn 5.

Engar brtt. komu fram: leon nagi deildinni, en: Ed. undir nokkrum umr. um skiptun þingans.

Þing A. Sjálfstjór. telur ábr. 311 um skiptun Ed. með öllu ónög. Slæm sé þeir at vinnu ekki mótfullinn, at landsmenn bjósi meira til Ed., en eftir, at þeir sé kosin, eigi þeir at vera miklu þáttari vilja bjósenda en Nd. meira, þá þá at þeir sé kosin til lengri tíma, helst af hálfu, og at þingrof hlafi engin ábrif á þá deild. Ef Ed. eigi at hlafa nokkra þingingun, þá vanti Ed.-menn at vera svo fastir: sessi, at stundar upp þat landsmanni hlafi engin ábrif á þá. Með þessum get: þeir myndat samt sýnilegt jafn vegi mót: fleumisa löggjöf Nd. En með 337 sé sst fyrir, at öll löggjöf landsins landi ekki: sjálfheldu, þátt deildinni skilgi: á. þá sé skiptun landsdómurinn stök, þeir at dómurinn hljóti: eftir eðli sínu at vera hlutdrægur. 4

Sigurður Skelmann telur þessu til andvara at eðla megi, at meit kosningal. vanti: þátt þrygt, at: Ed. sitji jafnan nokkur menn og ráðmín, en ekki meiri flýgjungar, enda sé meita heppilegt at gera Ed. fastari: sessi en mi sé, og þá skiptun lag hennar sé ekki sem fullkomnast mi, meiri hin samt oft meira gegn. leyst "konnet:is" við Nd. Um landsdómurinn sé óviteigandi at koma meit skilv. or gatsaki mi þegar. Þeir menn, sem þar sitji ^{meiri} skiptun öllum nokk: skun

Alpt. 1893 A.
4 Alpt. d. 478-479.

árinzi og fara áttins eftir því, sem samvika
þeirra og lög skipti þeim, enda megi þanna
sitja a.m.b. 2 af dómendum hús áttsta dóm-
stóls!

Veigamestar áhugasemdirnar kem-
ur Kristján Þórunsson með. Gleður telur við
at afnema tvískifting þingins. Fyrir okkur
þámennum fjöt, þar sem stöttamunur sé niðri
överulegur, sé það samkvæmt glingur at
hafa tvískift þing, og ekki sjúkilegt í hvers
skyni slíkt sé gert, nema af vera skyldi
til þess, at þel- get: komist: þar samann,
eris og stundum þel. komist fyrir, Gleis-
vegur sé ekki heppilegt at sleppa stjörn-
þjórnunum þum. eris og þel til hagi. Ef
áttins fjötþjórnir þum. sigi átt: á þingi sé
at öðrast, at ekki sé megi þinging fyrir,
at á þingi sitji átt menn, sem þel: megi-
lega þekkingu á landsþjórnarhættum ~~eris~~
og erislega megiþum um velastur opinberna
ambetta, sem sé þarla þingamunir. -
hitt sé at hafa 4 umm. um þum. og við
situstu umm. varis greidd at þum. um þum.
„er bló“ er þess, at þumt. komist at.
Nú oft þumt. vandrat: við 3. umm. vegna
þumt. og megi vit: þumt. ekki, þumt.
þum. lit: ut eftir samþykt þeirra. 2 -
þessum at þ. er þumt. eris svarat, at þumt.
þumt. nokkurt reitt fram. 3
Með þel. augh. til þalendinga nr. 44 15. des. 1893
er list eftir at stjórnm. megi ekki verða stöðfest
þumt. Alþingis ~~þumt. þumt. þumt.~~
A þingi 1894 þumt. Svain-
son fram: Nd. þumt. til stjórnm. um þumt.
reittölan málefni þalands. 4. Þumt. var
samþykt öðrast: þumt. skildum 5
og er þumt. umm. er máli get: skift.

1) l.c.d. 484-485.

2) l.c.d. 1807-1808.

3) Sigurður Stef. l.c.d. 612.

4) Alþt. 1894 B s. 7-13.

5) Alþt. 1894 B d. 287 og A.d. 228.

6) Alþt. 1894 B s. 36-43.

A þingi 1894 þumt. um þumt.
þumt. þumt. og þumt. þumt. fram
: Ed. þumt. til laga um þumt. þumt.
Alþingis, 6 er skyldi gagna: gilda um
leit og þumt. endurskötata stjórnm.
Þumt. er um þumt. þumt. og
þumt. þumt. vitalega: samþumt. við stj.
þumt. þumt. um þumt. þumt.
þumt. I. þumt. komist
þumt. þumt. til Ed. er um þumt.

at hvert amt i landene er sitt kjørdani,
for som kjøsa skal 3 fm. til Ed. af
sigshusholdene og bejarstjorn, § 21.
Framboi skal vera skriflegt, § 23. Bejar-
stjornin i Reykjavik og hver sigshushold
kjo a fundi fo 3 fm., sem kjosa skal
i hverju amt: fo fannig, at 2 menn
in bejarstjorn i Salfjartar kaupstat-
ar kjosa met siglum. Salfjartar sigla
2 menn in bejarstjorn Akureyrnar
met siglum. Gylfjartar sigla og 2
menn in bejarstjorn Vest:ofjartar-
kaupstatar met siglum. Norður-Mik-
sigla. Bejarstjorninvar kjosa þessa
menn in sinum flokki, § 24. Gjörf-
fundur er i hveranda hljóti og atkv.
greidd opinberlega, § 26-27. Siðan
er atkv. in þeim siglum, sem i sama
amt: er, talin saman, og er þar
rikt kjörnir alþm. til Ed., sem flest atkv.
hafa fengið. Slafi tveir eta fleiri fengið
jöfn atkv. vöður hlutbest: hver þeirra
verða deuli fm., § 28.

Korningum til Nd. er komit þar
a alt annan hátt. Þar hvert sigshuslag og
bejarfílag a landinu skal vera kjördani
at af þeim sig og kjosa einn fm., nema
Austur- og Vestur-kaupstatrandarsigla
skulu báðar vera sitt kjördani og kjosa
einn fm., § 31. A Gjörfundi geta menn
bót: sig munlega fram er eld þarf
skriflegt framboi. § 36. Gjörfundur er
haldinn i hveranda hljóti og for kos-
ningin opinberlega fram, § 41-44.
Sá er riht kosinn, sem flest atkv. hafa
hlót:it, en þó er enginn riht kjörninn
fm. nema hann hafi hlót:it meira
en helming atkv. þeirra, sem greidd
er, og er nánari ákv. um vgr.
Korningar til þess at ná olikum
meiri hluta, § 45.

Málinn var risat til 3 manna
n. og voru i þana kosningu laitar
flutningamein þess og þar A. Gjaltafni
N. flutt: bót. um at rit kosningar til
Ed. verði haldit allt sitt kjördani þar

- 1) Alpt. 1894 C. s. 58.
- 2) Alpt. 1894 A. d. 151-152.
- 3) Alpt. 1894 A. d. 181 og B. d. 850.

sem bjósa skal af sjálfum. og þegarstjórnunum 17 mannum. þó Ed. Alþingisgjafi Átrav brtt. n. koma svo til að samræmi frv. við þetta áker. - Þá er að brtt. frá n. um, að sé sé rétt þessum til Hd., sem flest áker. haf: blot: t. Sé svo, að fleiri haf: blot: t. jafn mörk áker., skal blutbest: ræta, hver þeirra skuli verða frv. Allar þessar brtt. voru samþykktar. Frv. rannp. i Ed. og öðruhl: Hd. 3

Al þessu flutningsmanna er sagt um þessum til Ed. skv. upphaflega frv., að skv. þessum 1886 haf: átt að bjósa til Ed. eftir blutfallsþessum. Þá sé ákveðið réttast, þegar um politiska flokka sé að ræta, svo að hver flokkur komi ákveðnum til, en þá sé sigi til að dreifa hér, þá er á landi sé skilinn politiska flokka að tala. V: t þetta verða þessum líka miklu flókvari. Fyrirbúningur skv. frv. um skilart annað er tvöföldur þessum. Áð vísu sé munur á þessum og neðurlagum tvöföldum þessum, að sjálfum. sé skil þessum þessum til að bjósa frv., en þá er um i sjálfum. ritji vanalega bestu og byggju. um mannum þessum, þá verð: þessi áferð skil tala: sjálfverð, þessi þessum sé auk þess einföld og öðruhl. E. t. verð: þá heldur fram, að þetta fyrir. þessum sé i samræmi við stjórnsfrv. 321, og þessum: að athuga þá betur. um þessum til Hd. sé þá að vísu skil réttast, að hvert sjálf- og þessum. sé bjósa i frv. sin tillits til skil. tölu, og veri réttast að skil þessum jafnt vísu, en við þá munu sjálf. þessum skil: þetta, og veri þá skil skil þessum. 4

- þessum þessum
- 4) Alpt. 1894 A. d. 103-104.

H. i Ed. þessum þá i meti, að áker. frv. um þessum til Ed. manni manumert: samræmi við áker. stjórnsfrv. og haf: þessum þessum þessum fram brtt. þessum, enda þótt þessum telji: tvívaldast að áker. frv. um þessum til Ed. sé: sjálf. sé þessum og stjórnsfrv. um brtt. Áker.

1) Alpt. 1894 C. s. 57.

um heimi hluta til komingar þess. Nd. ei breygt: samræmi vit áker. um Ed.

Þ Nd. er því breygt að hegt sé að byggja sér, að Ed. verði: elski fullskipt og vant: áker. um, hefnig þá skuli fara. Vel geti komit þess, að menn verði fregrir að bjóta sig fram til Ed., því að þess. Ed. geti búið vit að þessa að eitja: landsdóm.

2) Þingbrotur Ámason Alpt. 1894 B. d. 74p. nunn.

Fróeyf. Stjalar þess. þingríkis var sýgjað stöðfestingur komungs 10. nóv. 1894, skv. rättsgefning nr. 130, 10. nóv. 1894 og var málið þess með nitar fallit, að þess sinni.

1895.

3) Alpt. 1895 C. s. 138-144.

A þingi 1895 báru Skuli Thoroddson ofl. fram: Nd. þess. til stjórkl. um hin réttstölu málefni 'Solauds'. Þess. var samþjótta þess. því, er þingið 1894 samþykkt: það var samþykkt óbreytt: Nd. með 14 atk. gegn 10, er: Ed. var því vísat frá með rökstuddri degnara, með 7 atk. gegn 4. Dálar um þess. var elski vit af réttstölu átridum þess heldur heint vanlegra vari að leita sambærlega laga vit stj. með því að samþykka þá. , áta halda þess. óbreytt. Mótstöðumenn þess. vildu skora á stj. að taka til greina átalatr. þess. er sýgja, að um sama ábætrit: í þess komulagi áttu stjórnan þess, tölu rättslegra. skiptu lands dóm ofl. heldu komit fram mjög skift. er skodanir.

4) Alpt. 1895 B. d. 812 og C. s. 329-335

5) Alpt. 1895 A. d. 353.

6) Þess. ábætrun umm. í Nd. Alpt. 1895 B. d. 789-812 og máh. máttur Nd. C. d. 274-277.

Gut. Gut mundson, Þjórn Sigfróson, þess. þingríkis, dlefur þess, Valtér Gudmundsson báru fram: Nd. till. til þal. um stjórkl. málið. Þ till. er ljóst yfir því, að Nd. haldi fast vit sjálf stjórnan þess landsríkis eins og þess hafi komit fram: stjórkl. þess. þingríkis, er að skilur skora á stj. að hluta til um að taka isl. réttmál undan ríkisrátt. um dæmka, að með mjögum stjórkl.

1) Alpt. 1895 C. s. 137.

2) Alpt. 1895 C. 414 og 410. B. 1534-1535.

3) Alpt. 1895 C. 145 og 147 og A. d. 152.

4) Gættl. Gudm. Alpt. 1895 B. d. 32-38.

5) Alpt. 1897 C. s. 171.

verti: gættl. brenning á ábyrgð heimna
eðstu stjórna Íslands sérstök mál,
þannig at Nd. Alþingis gættl: ávalt
komit fram ábyrgð heima leit á hendur
heir brættum, umlendum manni, er
mæti á Alþingi, at stofnastur verti leik
dönnur heir á leidi, skipastur umlendum
mönnum, er dæmi: máleum þess, er
Nd. Alþingis eða komingur leitar höftu
gegn heimnu eðstu stjórna heir á leidi

Nokkur breyt. vom gættar á
þessari till. um þau skifta eðli máli.
Einnig má gæta þess, at af þessum sést,
at áhersla er lögð á, at þat sé Nd. - er
eðli Alþingi: heild - er gættl: komit fram
ábyrgð á hendur út af eðstu stjórni ísl.
sér mála. Till. þess samþ. með 14 atkv.
gegn 8.

Til svarandi þat. þessari samþykkt:
Eð. einnig þynir sitt. leyt: með 7 atkv.
gegn 3.

Þynir till. um þat þau vökt,
at: hana sé hefir ataldrift: stjór.-
máleum og um þau sé merum sammið,
þess önnur drift: sé at vian mikilvæg
er eðli mis og þessi, er um þau sé
og hljót: atit at vera skiftar skotari,
þ. á. m. um skipun þingins og kom-
ingavitt. H

1897.

A þingi 1897 flutti Valtýr Guðm.
mundsson: Nd. þv. till stjórpl. um breyt
á stjór. um heir sérstaklega málefni
Íslands, 5. januar 1897. Þ þv. skifta
þessar breyt. við stjór. máli heir: Skv
stjór 33 þess rätgjafum, ábyrgð á stjórna.
athöfninni: ísl. sér máleum, og þessum
Alþingi þynir sitt leyt: ábyrgð fram á
hendur rätgjafanum eftir þessum vegum,
sem máleumum vertur skipat þynir um
þess h. Skv. stjór. 334 skal rätgjafum
um heirnilt at veita öðrum manni um
þat till at vera á þingi við hlit sér, auk
þessum á þv., sem um þv föll gilda. Loks
á at breyta stjór. 361 svo, at vit stjór.

Er skv. h. ákv. stjór. um stundarskift
skal heitveittur ritarinn, þannig till
h. þessi þessum út, dæmi máli þess, er
Alþingi höftar á hendur rätgjafanum
þynir Ísland.

þáttum þd. samþykktu af þinginu skal dæmi málfa
þess, nema stjórnin vilji stytta málið,
alla þellur breyt. niður. Flutningurinn
tók fyrir aftur, en þátt komur inn m. í
Nd., en Benedikt Sveinsson tók þátt upp
aftur til þess að þá þátt felt og var
þátt ágreit, en almúginn þann. greiddur dæmi
atkv. vegna þess, að þátt tölur með þessum
ágreit gæbb at þinginu.

1) Alþt. 1897 B. d. 528-531.

2) Alþt. 1897 C. d. 169-170.

Minni hlut: stjórnm. : Nd. bar
fram miðt fyrir til stjórnl. um breyt. á
stjórnm. um hin réttstafalega málefni Ís-
lands 5. jan. 1894, 331, 1, 3, 35, 34, og 1.
ákv. um st. sakir. Fram. þetta breyttu
stjórnm. 31 svo, að ísl. eimál um tækin
undan ríkisráðinu dæmka. Stjórnm. 32
á að mál svo fyrir, at ríkisráðinu fyrir
Ísland megi dæmi kafa önnur stjórnm.
stjórn á hendi, en hit atsta veld: man-
lands skali á ábyrgt ríkisráðinu fyrir:
hendur landshöftingja. Þess. stjórnm. 33
skal ríkisráðinu þess ábyrgt á stjórnm.
athöfningu. Þessumguen at Nd. Alþing-
is geta þess ríkisráðinu fyrir umbættu-
reistur þess eftir þessum reglum, en
næmar vert: skiptu fyrir um með l.

h. ákv. um st. sakir : stjórnm. skal
mala svo fyrir, at hær: ríttur ríkisráð-
dæmi : þessum meðlum, þess til um-
vædd l. þessum vit.

Þess. stjórnm. 334 getur ríkisráðinu veitt
öðrum manni umbot til at mala fyrir
sig, af þess einungis af þessum en þessum
vegna sjáðdæms at annars dæms, en at
öðrum þess: máli landshöftingja á á-
byrgt ríkisráðinu, en þessum máli dæmi sjálfur.

Á þess. þessum, þessum þessum fram
vit þess : Nd., skiptu máli þessum
þess veltis þessum dæms. At : stjórnm.
33 segi þátt sitt um, þessum ábyrgt
vert: þessum fram á hendur ríkisráðinu,
at Alþingi þessum þessum fram fyrir
sitt þessum, og þessum at svo h. ákv.
um st. sakir : þessum vit þátt.
þessum, at : stjórnm. 334 vert: sitt
þessum þessum ríkisráðinu til at
veita öðrum manni umbot til at veita
á þessum vit hlut þessum, þessum þessum.
þessum feldur, - Fram. sjálfu þessum vit
3. um. Nd. með 19 samþykkt. atkv.

3) l.c. d. 164-165.

4) Alþt. 1897 B. d. 704-705.

5) l.c-d. 784.

1) A. d. 1897 B. d. 436-437.

2) A. d. 1897 A. d. 474-475.

3) l. c. d. 532.

4) A. d. 1897 C. d. 546-547.

5) A. d. 1897 B. 1849-1851.

6) l. c. d. 23.

7) l. c. d. 27.

8) l. c. d. 20-33, 34-74, 80-119.

Stjórsm. n. : E. d. þar fram nokkrar
að vísunir. Þá er þetta
bott. þ. á. m. g. at ákærvaldið á réttgjafa gæti
fengit Alþingi : heild en ekki Nd. einni,
þar bott. við stjórsm. 83 og 2-áker. um st. ekkir
Allar bott. - m. vinnu samþykkan¹ og frv.
gjálft við 3. umm., með 6 atkv. gegn 5.³

Meiri hluti stjórsm. n. : Nd. laust
tíð at frv. gæti sett aftur : sama horf
og þátt var, en þátt fór til E. d.⁴ þessum
og atvæn bott. vinnu gjátt feldur á þa tekur
aftur og frv. gjálft síðan at lokum
fellt við eina umm. : Nd 5⁵

Valtýr Guðmundsson rökstytur
hitt upphaflega frv. sitt á þessum hátt, at
: frv. hafi ekki annað verið tekið en þátt,
sem mesta fjáringu hafi haft fyrir
landit, en hinni sleigti á frv. sem
minna hafi á ritit, svo og hafi þátt
sitt verið tekið, sem ást. hafi verið til
at atla at fengit gæti framgang. var
þessum á skilum E. d. ~~þá~~ meiri ant-
vitat taka um : stjórsm. frv., en þátt sé
ekki nauðgulegt, þar at hinni meiri
þessa á mest sérstöku umföldum l.,
skv. heimild þessum, sem til þess sé
viðt : stjórsm. 1874 88 14 og 15. Um lands-
dómum stundi sýnat á⁶ landshöfðing
regni þátt skilyrti fyrir staðfestingu.
frv., at ekki þarf at leggja upp fyrir
: 3, þá at brátt deildin samþykki
þessum á stjórsm., nema þar sé ást. at stjórsm.
vigi stytja málið? Atvinnu⁷ eru þar á
móti samnala um, at þessi þessum á 3
bl stjórsm. sé mikil afturför og þar
ekki til mála.⁸

Af þessum atvittum, sem hér skifta
máli, undan mestan umm. um, hefur á-
kærvaldið, skilyrti fengit Nd. einni á
þessum : heild. Fyrir hinni fyrri eru
þátt þar rök, at líkt sé : bestu sam-
væmi við stjórsm. skilyrti vegfarum.
um þátt, sem : Danmörku gildi, sé
líklegt at þar verði framgang : þessum
frv., sem ritit sé eftir Dönum. Þetta
fyrir þessum sé og heppilegt eftir

1) Klemens Guðsson l.c.d. 646-647. 1792-1793, 1808, slv. nál meiri hl.: H.d. Alpt. 1897 b., s. 546.

2) Einar Guðsson, Alpt. 1897 B. d. 691.

3) Sigríður Guðsson, Alpt. 1897 A. d. 517-518.

4) Valtýr Guðm. Alpt. B. d. 763, B. d. 660-661, S. d. Guðm. d. 654-655, 1796-1797 og Sigríður Stífaney A. d. 444.

1897.

5) Alpt. 1897 A. d. 446-447.

skiptu þinginu. En rétt sér fyrir því
 ágt, at hvi komi i umboðum polit. slv.
 dómstóll, landsdómur, sem sjálfst. verti
 a. s. l. skiptu Ed. - mönnum. Ef ákvar-
 valdi't verti: hversvegur nri þegar þegar:
 hendur öllu þinginu, þá sé lokur fyrir
 þetta stöð: og erfittara at breyta því
 á eftir. Met orðalegi Valtýs Guðm.
 sér þessu á kv. sé áttætt, at ágt sé
 rétt fyrir, at dauður dómstóll dæmi:
 þessum máli, og met því, ^{ortel.} sé óbernt
 ríðskent, at grundvallar. dómur gildi
 hvi at því best: - Því stöðum, at láta
 ákvarvaldi't vera i höndum öllu þing-
 inu, er studd met því, at Ed. Alþingis
 hef: dekant dómvald og þessvegna ríft.
 ist engin ástæða til at orífka hana þinni
 hlutdeild: ákvarvaldinu, sem kemur
 met réttu því, slv. unigildandi stjórns-
 orskiptar. Á kv. um landsdóm verti:
 rétt ríðskent honum verti: svo hegt,
 at Ed. skipi hann at umboðum bestu,
 þá mætti hvi rétt þat ákvarvaldi't senn
 er óheppilegt sé at höglunda þat fyrir.
 fram, at Ed. skuli skipta landsdómur.
 Meiri hlut: þessveg 3/4. verti: alt af
 þessveg þinginu þinu, svo at þeir hef:
 ákvarvaldi't eftir sem áður i hendi
 sér. Þ Danmörku, Englaudi og Norvegi
 sé alt öðru vísi áttætt, því at þar
 sé dómvaldi't a. s. l. i höndum Ed.
 og því áttætt, at ákvarvaldi't sé
 hegt H.d. sínu. Þ Svíþjótt þar á
 met: at dómvaldi't ~~skuli~~ sé
 þessveg þd. þátt: dómvaldinu og þar
 þjalli beitar deildin um ákvarna,
 þá kemur þat og at verða þu. til þess
 hvi stj: at ~~þetta~~ samþykka þ. hl. meiri
 hluta n.: H.d. - Af öðrum lands-
 höftingja er þat best, at þat, sem
 rannverulega hefur leigt at haki
 þessari deildu um ákvarvaldi't, hefur
 veri't hvort gera skuldi rétt fyrir, at
 ríkisþingit get: einnig komit fram
 á þess vegna ríðskentamum.
 Heimild ríðskent til at gefa öðr.

1) Valtýr Guðm. Alft. 1897 C. s. 163.

2) Helene Guðsson Alft. ⁸⁹⁷ B. d. 647-648.

3) Alft. 1897 C. 482.

4) Alft. 1899 C. s. 184-185.

5) l. c. d. 245.

6) Alft. 1899 A. d. 28-29.

7) l. c. d. 44.

8) Alft. 1899 B. d. 199.

um manni umbót til at meta á Alþingi sér
við hlut, er ráðstudd með því, at vortum
á hann geti orðit í þessileg fyrir þingit gjóft
þar sem þingit sé í lösum deildum, er
ráðgjafum ekki nema einn og geti þar ekki
verið staddur sjálfur: báðum þd.: einn.
Þegar þessu er því haldið fram, at þessi
heimild mundi gita undir ráðgjafum til
at meta ekki sjálfur á þinginu, og sé
hinn þessvegna óþessileg.²

þá-till. fram komin: Ed. um vörð ráðgjafu
skiptis, ekki með:
Ed. var þessu fram þá-till. um vörð
at 3. hlið vörð, ekki komin upp

1899.

Á þingi 1899 báru 8-quantur Stef-
ánsson og Þorleifur Guðsson fram þessu
til stjórnl. um breytingu á stjórnl. um hin
reivstaklegru málum í Sölandi, 5. jan. 1894-4
Fres. av samhljóða þess. Ed. 1897.

Stjórn hlut: m.: Ed. þar fram nokkrum
brött. og skiptis þessu máli, at þella skyldi
viður in stjórnl. 53 og 2. áker. um st.
sakir áker. um ákærvald komunnar
gegn ráðgjafa. Þá er og heimild ráðgjafa
a mjúkum til at láta umbót, manni
meta fyrir sig á þingi, skv. stjórnl.
534. Þess, at stutning stj. við stjórnl.
breyt. þessu til at þingrof verði: af
af stjórnl. breytingu, skv. stjórnl. 5 bl. Brött.
m. varu samþykktar, og þess. við 3.
vörð. samþykkt með 7 atker. gegn 3.
Ed. var þess. felt með 11 atker. gegn 11.

Þessu er því haldið fram, at
þess. gæti: at manni at þessilegra, af fjöt
þjórnunum þess. : Ed. gæti: fjölgat upp í
9, og er spurt, hvort stj. mundi ganga
at þess. með þessu breytingu. Þetta atviti:
sé þessu þessu um stöðu Ed. gegn-
vart ráðgjafum. Eins og mi stöðu
geti: hending orðit þess valdandi, at
þessu þessu þessu verði afurðit: þessu
: Ed. Ef ráðgjafi mátti á þingi manni
þessu at gáfast: hafa þessu þessu þessu:
þessu þessu þessu, og ef þessu þessu
þessu, at einhver þessu þessu þessu

1) Jón Gabrielsson Alft. 1899 A. d. 33 og Einar
Guðsson B. d. 180.

2) Einar Guðsson Alft. 1899 B. d. 180-181.
Guðjón Guðlaugsson d. 191-196.

3) Sigrundur Stefánsson, Alft. 1899 A. d. 41.

4) Alft. 1899 B. d. 181-182.

5) Guðlaugur Guðm. l.-c.-d. 170-171.

6) Guðjón Guðlaugsson l.-c.-d. 192-193

mundi kann síða kanna um sessi
við mesta björtunabliki. Alþingi mundi
þessvegna, að því, en Ed. erentur, standa
of veikum fötum gegnvalt náttúru og
stjórn, ef einn breyt. qrt: gert á fyrri-
komulagihemur. Með stjórnunum
því, að ákveða, að elki þyft: $\frac{2}{3}$ þm;
að meta: Sp. til þess að fundur qrt:
lögmatum, þessvegna elki full-
trúgging fyrri þm, að stj- get: elki
eytt máttum þess á þessum sama máli
mundi líklega gegna, þótt ákveð: t qrt:
að elki þyft: að meta þm nema
helmingur Ed. - manna, þótt $\frac{2}{3}$ allra

þm- þyftur samt að vera á fundi?
Þess vegna þess er því heldur
framt, að þetta atviki: sé óhugrat,
og landskr. þess ómögulegt að segja
hvert þm- öðliat statfestingun, ef
ákv. um Ed. vert: breytt á þessum
hátt. En ef samtugulegt sé talið, að
breysta skiptun Ed. megi gera það
með því að fjölga þm- væt reistök
um l. og sé því óþarft að blanda
þessu inn í stjkskr. Fjölgaunin sé
þessvegna elkiat þessvefni, því að
það hafi ségt sig, að þessum um vel-
ferðarmál fjötarmann sé að vata,
þá hafi þm- þessvefni einn skiptun
skotanni og þess fjötþessvefni. Þá
er því heldur framt, að fyrri öðla manna
um, að stj- get: spilt þess. með því að
þá þess. til að gera fundarfall, megi
gerta með því, að, ákv. helmingur
þm- þess: að vera á fundi við um.
um þess. v: v. stjkskr. breyt. metti
e. t. v. þess þessum metalveg, að
þessvefni qrt: þm- atanni læyst upp.

at $\frac{3}{4}$ Hd. samþykki stjkskr. breyt,
en að mi telja, að elki ákv. mundi

með öllu ófullnægjandi þess fjötina.

1901.

Fyrir Hd. Alþingis 1901 lögðu val-
þing Guðmundur Ólafur Þorsteinsson, Stefán

1) Alft. 1901 G. s. 178-181.

Stefánsson fmr. Skagfirðinga og Jóhannes
Jóhannesson fmr. til stj. skp. um breyt. á
stj. sk. um hin sérstaklega málefni Íslands
5. jan. 1874.
Fr. var um fyrirkomlega háttur

ásetu stjörnu og álygðt samhljóða fr.
Ed. 1899, en upp: það eru tekinn nokkur
áker. víðrikjandi Alþingi. þannig skal
fjölga fjöt björnum fmr. upp: 34. skv.
breyt. við stj. sk. 314. og verða þá: Ed. 14
fmr. og: Hd. 26. skv. breyt. við 315. þá
skal breyta stj. sk. 317 um kosningaréttinn
nro, at: atá kaupstátarborgara áma:
b. lit, þarna ni kaupstátarborgara og
átrir karlmen: kaupstötum, sem eigi
eru öðrum háttir sem hjá, ef þeir gjalda
: þeir þjárgjöld, a. m. k. 4 kr. á ári. og
er þannig gjaldit einnig lokað, en fremur
breyt: at c. litur um þurrvalbitar-
mann og átrir karlmen: þreyppum, sem
eigi eru öðrum háttir sem hjá, ef þeir
gjalda til svitar a. m. k. 4 kr. á ári.
þessum bitum bitum ni breyta með b.
stj. sk. 318 skal breyta á þann hátt, at
þat megi, at meir en helmingur fmr.
in þvorni deildinni um sig sé á fundi

i 3p. og eigi þátt: at kvæta greiðslu.
Stj. sk. 336 breyt: at no, at það megi,
at meir en helmingur ^{deildanna} sé á fundi:
deild og greið: það áker. Loks eru
þan afbrigt: frá fr. Ed. 1899, at
easgin breyt. er gert á stj. sk. 361,
víðrikjandi breyt. á stj. sk.

Rétt á eftir, at þetta fr. kom
frann þann þeir háms G. Þjannsson,
þannur Gelfstein off. fram: Hd. annat
fr. til stj. skp. um breyt. á stj. sk. um
hin sérstaklega málefni Íslands, 5. jan. 1874

Skv. fr. skal bata þvi inn
: stj. sk. 31, at eigi megi ákvæta, at Ís-
land hafi fulltrúa á ríkis þinginu, nema
með b., er bat: löggjafarvald ríkissins
og hit sérstaka löggjafarvald Íslands
samþykki. Skv. stj. sk. 32 skal ákvæta,
at ríkisráð verði þvri áma þessum á

2) l. c. s. 186-189.

'Slandi og him : Slauþmannahöfn,
 Stjkr. 33 ákveður, at ratherrarnir beri
 ábyrgð á stjörnuathöfnum sínum.
 Konungur eta Hd. Alþingis getur birt
 þá fyrir embætti: ræðstern þeirra. Það
 dæmdu á 'Slandi dæmi þau mál, er
 höfðet kenna at verða gegn ratherr.
 arnum á 'Slandi, er best: ríttur þau
 mál, er höfðet kenna at verða gegn
 ratherra þeim fyrir 'Sland, sem kveitt-
 ur er : Slauþmannahöfn. Ábyrgð rath-
 herranna skal ákveðin með l., og þarft
 til þau lög kenna út skal best: ríttur
 ríkisins, skv. h. ákv. um at. sakir, þau
 þau mál, er konungur eta Hd. kenna at
 höfða á hendur ratherranum á 'Slandi
 út af embætti: þeirra kens. Þá er : stjkr.
 317 lath ákv. um, at konungur geti daki
 mátt ratherranna nema með samþykki
 Hd. Alþingis. Skv. stjkr. 334 á heim-
 ild ratherra til at ~~læta~~ umboðsmann
 meta fyrir sig á þingi at vera fremri
 en skv. þeim frer. - Skiptur Alþingis
 breyttist á þann hátt, at þeim eiga
 set: 32 fjötbjörnir þm. og 4 kon-
 ungbjörnir þm. skv. stjkr. 311, og
 eiga þá set: : Ed. 8 fjötbjörnir
 þm. er einungis 4 konungbjörnir.
 Ákv. : stjkr. 317 um þorningsmátt
 breyttist á þann veg, at skv. a. lit
 kafa ríttin þeir bændur, sem þei
 kafa á 1 hundrat: ír jörðu eta meina
 og gjalda nokkurt til allra stétta, þá
 með sömu undantekn. og áður. ; skv.
 b. lit kafa ríttin allir karlmenn :
 kaupstöðum og hreyfnum, sem skri
 eru öðrum háttir sem þei, of þei
 gjalda a. m. l. 4 kr. á ári sem auk-
 útsvar, þessu ákv. um aukútsvarit
 má þá breyta með l. Ákv. um em-
 bætti: menn og þrófnum at efri til
 öbreytt, skv. c. og d. lit. Með l. má verða
 þorum þorningsmátt. Skv. stjkr. 318
 skal 3 ára búseta : löndum Dana :
 Norðurláfa nágja til björngæis og
 um fremur nágja 25 ára aldur.

björgvegis áber. um íbreytt. A stjór. 28
 28 og 36 um gerðir sönnu breytingar og
 í frv. Valtýs Guðm. og félaga um þat.
 hversu margir frv. þurfi að meta á
 fundi: 3 þ. og deildum til þess að á-
 bylta um þat sé. Í þessum frv. er hins
 vegar brest. á stjór. 45 um, að fring-
 setunni skuli vera 8 vikur, og loks áber
 um nýja grein vísirgjandi frithelgi Alþingis
 að vísirgjafi megi geta orðabreytingar á stjór.
 § 40 um þessu þess, að orð: "fringdeild"
 kemur í stað "fring".

V:ð metferð fringis á málinu
 var frv. Valtýs Guðm. og félaga lagt
 til grundvallar, en frv. S. S. Þ. og
 félaga felt frá 2. umr. - V:ð h. umr.
 : Nd. var ein þótt. samþykkt að bresta
 stjór. 317 svo, að b. og c. litir sameinast
 í einu b. lit á þá leið, að ~~(stjórn)~~ kosning-
 rétt hefði allir karlmenn: kaupstjórn
 og bryggjum, sem ekki sé öðrum litir,
 sem hji, ef þeir gjalda a. um. k. 4 kr.
 sem aukarit svar, og megi með b. afrenna
 aukaritavarsgreiðsluna sem skilyrði:
 fyrir kosningarétti. Einn fremur er sam-
 þykkt 8 vikna fringseta, - þar á meti
 voru feldar þótt. frá minni hl. stjór.
 n. Nd. um að bresta áber. frv. um
 hina stötu stjórn og ábyrgð á henni
 í þá átt, sem er: frv. S. S. Þ. og fél-
 aga, ein fremur þótt. við stjór. 317 um,
 að með b. megi veita eðgjafi og öðrum
 ógjafum þessum kosningarétt til Al-
 þingis, ef þar fullnægja sönnu skil-
 yrtum, sem sett eru um karlmenn

Frv. þegar var samþykkt við 3. umr. Nd.
 með 12 atkv. gegn 10³ þegar þat kom
 til Ed. beiu g. Slavsteina og g. Górnason
 fram þótt., sem m. a. gegnir út á að fella
 vísirgjafi við stjór. §§ 14, 15 og 17. g. e.
 fjölga frv. á fringi og í deildum og vísir-
 um kosningaréttar, en setja í þessu stað
 heimild til, að áber. : § 14 um tölu kos-
 ungbjörvinnu frv. og ^{áber.} § 16 og 17 megi
 bresta með b. ein fremur að fring verði eðgi
 við út af stjór. brest nema stjórnir vísir-

1) Alft. 1901 B. d. 117.

2) Alft. 1901 G. n. 339-341. B. d. 78-80.

3) Alft. 1901 B. d. 83.

- 1) Alft. 1901 G. s. 486.
- 2) Alft. 1901 A. d. 112-113.

2 f. e. á bandum, mönnum í beinum og
 hveggjum, umbætt: smámann og þröf-
 mönnum

- 3) Alft. 1901 G. s. 547-548.
- 4) Alft. 1901 A. d. 112-113.
- 5) l. c. d. 123.

stytta mátt. þessum brtt. voru allar
 feldar. 3 þá báru Guðjón Guðlaugsson
 og Guðmundur Vigfússon fram brtt.
 sem fyrst og fremst gegn út á at
 koma þeim átata veldi og ábyrgð á því
 fyrir á sama hátt og Þ. G. B. og félaga
 í Nd. vildu. Sumfremur vildu þeir
 láta breyta stjór. 317 um kosninga-
 réttinn svo, at upphaldsregin: a-d.
 lít, félli niður og í stað þess komjað
 réttinn helð: hver meistar, er greitt: í
 beina skatta til landskjóts og í hlutaf-
 eigandi sveitar- atá bejar- sjótt at sam-
 töku 8 kar. á ári, ef hann er ekki hat-
 ur í þrem einstökum manni sem hja
 atá fastur fatis- og atvinnuþinggjandi
 hans mestan hluta ársins; þá og taka
 upp: gr. áker. sem skeljun og atvinnu
 ógjafar komur, sem fælt var í Nd.
 Solas skuldi: áker. um st. sáber tekið
 áker. um hveggjum þinggjandi skiftist
 á björðum. 4. Allar þessar brtt. voru
 feldar. 4. Fm. var atá samþykkt ábreytt
 við 3. umr. 3d. met 6 áker. gegn 5 og
 afgreitt frá þinginu. 5

3 umr. er sagt, at þessi breyt.
 á skipun Alþingis og lögmæt: þing-
 fundu hafa verið tekið upp í frv.
 skv. áskorunum þjóðarinnar og til
 þess at tryggja frv. fylgi hennar.
 Þingmálin um skipun 3d. sé atá
 svo samþykkt stjór.- málin, at þing
 leggi áherslu á, at hvortveggja sé mátt
 til hluta jafnhluta, óttist at annars vert:
 3d. séki breytt at sinni. Vagna andstær
 þjóðarinnar hef: þess vegna breyt. á 961
 verið feld in frv. Skatturinn sé at sam-
 þykkt breyt. þessum, því at ekki vert:
 met röðum sagt, at þess mezt: samband
 landanna. og sé því ekki at óttast
 statfestingar gegn á þeim grund-
 velli: Fjölögum þess sé máttáhrif
 meiri hel. Nd. (Valtjó Guðm., Ólafur Þorláksson, veqna þess, at meiri hef: óttast, at
 Guðl. Guðm., Skuli Thoroddsen) 6. d. 302, ráðgjaf: grt: of áhrifamikill, ef hann
 A. Kristján Þórnsson d. 34, 98, 100. taki set: á Alþingi vegna þessara áhrifa

44-45

1) Valtjó Guðm. Alft. 1901 B. d. 9-12, skil.
 meiri hel. Nd. (Valtjó Guðm., Ólafur Þorláksson, veqna þess, at meiri hef: óttast, at
 Guðl. Guðm., Skuli Thoroddsen) 6. d. 302, ráðgjaf: grt: of áhrifamikill, ef hann
 A. Kristján Þórnsson d. 34, 98, 100.

1) Valtýr Gudm. Alft. 1901 B. d. 11-12.
skr. Zinnar þingsgr d. 80-81 og mál.
meini hl. i Ed. B. d. 475.

því Ed., af skipinu kemur veri skali
breytt. Fálkum þygi. þur. hafi skali
þóth þar, vege þess, að þá mundi
Ed. verða nokkurt þámeun. Fjölgan
þur. sé líka í bestu samvæmi við
stefnu þins Sigurðssonar, enda hafi
fjölskjöldi verið tilkötulaga meir
sitari á hans dögum en þessari fjölg
un nemni! Þá hafi og meins atvöf
mei á þingsgrunni en verið hafi 1875
enda þess hafi þarþinguleysi af hálf
isl. stj. deildarinnar erlendis verið
með miklu tilfærsluþæmi þeir
sitari er en þess framman af. Að
viss nokkurt hlutfallit: Ed. milli
þjóðkjörinna og konungkjörinna
þur., þannig að meiri hluti deild
arinnar verði þjóðkjörin meun. En
þess til þess sé til: þ, að konungkjör
in þur. sé eigi tilhelður með þess þess
augum atallega, að hafa stjörnuþygi.
þótt á þingsgrunni, heldur með þess eitt
þess augum að þess þygi, að þings
þ sé at: þ skipað nokkrum mönnum
er hafi sérstaka þessingur á nokkri
þess þess mál, þá meiri þessa at
viti: ekki geta at: þ að aigveiningsþess
Alþingi sé og: raun og vera ein
deildar-þing með tveimur málstofum,
og hverfi þess vege þess alveg þess
ing slíks þótt, enda þess þess meun
undanfarna ára sjni þess atvöf, að
konungkjörin þur. þótt: þig un skali
arin á málþessum á sama hátt og
þjóðkjörin er tillit til skotana
stjörnuarinnar? - Þ þessum þjóðar-
un, einum á Austur- og Norðurlandi
hafi þess fram, að vonþessart veri
að 2/3 þess at vera á fundi til þess
at þess veri lögmæt, og hafi meun
þess fram á at breyta þess: þess
þess og: Danmeikin sé, þessa atviti
sé ekki mikilþess, en þá atviti at þess
þess þess.

2) Mál. meini hl. Ald. Alft. 1901 B. d. 30.

3) Valtýr Gudm. Alft. 1901 B. d. 14.

Þess atv. þur. un skipan Ed. er
þess heldit fram af landþessingja at

Alpt. 1901 B. d. 27.

1) Alpt. 1901 B. d. 27.

2) Magnús Stephannsson, Alpt. 1901 A. d. 95

3) Guðjón Guðlaugsson, Alpt. 1901 A. d. 88

4) Valteyr Guðmundsson, Alpt. 1901 B. d. 103.

5) Glanver Glafstein l.c. A. III

6) Alpt. 1901 C. 619, 626, 663, 681 skr. B. d. 172-173.

7) Alpt. 1901 A. d. 662, 681q.

stjórnin máni ekki staðfestu þess. ef þessi áber. verð: lítinn óbreytt. Stj. sé ekki þá mitfallin þess, at skipulag Ed. verð: breytt á þá leit, at fjötin bjósi beint til deild- annar. Á grundvelli þessara yfirlis- ungar telur fjötin Glafstein veðkast at samþykkingu brtt. sína, enda vanti: þess. áber. um, hvortan þess þess. eigi at komu, sem vit skuli betast. þá er þess mitmalt, at þess sé almennar vilji: at fjötin þess.

þess er haldið fram, at meiri tryggging sé þess, at áber. valdið á mit- þess sé hjá Nd. en hjá Alþingi: heild vegna þess, at Nd. sé: raun réttir fjöt- annar deild.

Éftirbátarvernt er, at þess er haldið fram, at sérstök áber. um brátt- bráttgjafi. sé óþörf þess á landi vegna þess, at eftir skipulagi Alþingis get. þess ekki komið þess, at eigi veðst sam- þykkingu á fjöt. þess sem heitar deildver- or get: gengið saman til atkvæða og all atber. rati: inrlitum. Þ Danmörku sé öðru máli at gegna, þess sem lands- þing og fjötþing get: ekki gengið saman á fund til at geva fullmáttar- rit á ágreiningsmállum sínum. Á mit- þess er ekki beinlínis komið en eft get: komið þess, at Alþingi samþykki ekki fjöt.

At lokum má geta þess, at þess er H. Þjarnarson þess fram: Nd. til. til þess frá Nd. : þá átt at skora á stj. at leggja þess næsta þing stj. þess. sem veðst: Íslandi meina þessat: yfirlis mállum sínum eigi þess, sem samþykkt hefi: verið af báðum deildum og Nd. hefi samþykkt áður en fríttist um stjórna- skiptin: Danmörku. - Till. var felld ásamt brtt., sem fram komu. - Þess vegna sendi Ed. komandi ávörp, þess sem m-a. var sagt, at meiri vildur komu fram þessum bröfum en at deild komið: þess.

1902-1903

Fyrir Hd. Alþingis 1902 lagt: stjórn
in fram frv. til stjórsl. um breyt. á stjórsl.
um hin sérstaklega málefni Íslands 5. jan.
1874:

1) Alft. 1902 G. s. 1-7.

Skv. frv. á vátgjafinum fyrir Ísland
at vera leisettur: Reykjavík, en á at kem
upp: vikiváðinn lög og miðilvagan stjórn
ennáratálanir, stjórsl. 31. Akr. um ábyrgt
vátgjafa og hefur henni verður fram
komit haldast óbreytt frá frv. þingins
1901, stjórsl. 33 og 1. ákr. um at. sérh.
frá haldast og óbreytt ákr. frv. 1901
um fjölgun fjöðkjörinna frv., þannig,
at frv. í Ed. verð: alls 14 og: Hd. 26,
stjórsl. 33 14 og 15, en fremur ákr. um
nýmbum borningarnar: stjórsl. 317
og loks ákr. stjórsl. 33 28 og 36 um at
l. a. m. b. meira en helmingur deildar
manna þarf: at vera á fundi: deild
og 36. til at ályktunarfart sé.

Frv. var samþykkt með lítill-
hátta orðabreytingum, þann áhrum, at
vátgjafa kom: stað vátgjafa og
ordin „: kaupstöðum og hveppum“ voru
feld vitar in stjórsl. 317 b. lit. Frv.
var samþykkt: l. ákr. deildum: einu
hljóti: 3

3 at hugasendum vit frv. er
þess getit, at af Alþingi vilji: mi haldur
samþykkinga frv. frá 1901 óbreytt, frá meiri
þat frv. verða staðfest og sé þat þannig
á valdi Alþingis beort frv. þat vilji
haldur, en eigi þetta frv. at vá stað-
festingun verði at samþykkinga þat óbreytt,
lit same hljóti: þegar áður komit fram
: l. ákr. komungu til Íslandinga, nr. 2.
10. jan. 1902.

3 um. er mjög vikið litit at
þann áhrum, sam hvi ábilta máli. frá
þann þat fram, at mönnum þegar
m. a. um vanta ákr. um landsdóm og
ákr. gert nógur vátta breyt. á skipan
Ed.

2) e. c. s. 70, B. d. 32.

3) Alft. 1902 B. d. 35, A. d. 54-55.

4) Alft. 1902 G. s. 3-4

5) Nál. meiri hl. Hd. l. c. s. 69
6) Sigkvætur Arnason Alft. 1902 B. d. 33